

OBNOVA NÁRODNEJ KULTÚRNEJ PAMIATKY HRAD BECKOV A REGENERÁCIA CENTRÁLNEJ ČASTI OBCE (3.)

Od uverejnenia druhého článku v marcovom čísle Beckovských novín o prípravách rekonštrukcie hradu a regenerácie centrálnej časti obce Beckov uplynuli tri mesiace. Počas tohto obdobia sa v uvedenej oblasti nevyskytli také aktivity, ktoré by upútali pozornosť beckovskej verejnosti (ako bola napríklad februárová návšteva nórskej delegácie), alebo iné činnosti, ktoré by mohli občania zaregistrovať. Navonok, teda z pohľadu bežného občana, sa počas tohto obdobia „okolo“ pripravovaných projektov akoby nič nedialo. Skutočnosť je však celkom iná.

Čo sa teda v súvislosti s projektmi, o ktorých boli občania informovaní v predchádzajúcich článkoch uverejnených v Beckovských novinách počas tohto obdobia dialo?

Karol Pavlovič, starosta:

Skutočne, i keď navonok sa to neprejavovalo, obdobie od marca tohto roku doteraz bolo pre všetkých, ktorí sa nejakým spôsobom podieľajú na príprave rekonštrukcie hradu a regenerácie centrálnej časti Beckova obdobím náročnej práce a prekonávania stále novo sa objavujúcich problémov. Celý proces prípravy projektov a ďalšej dokumentácie, nevyhnutnej pre žiadanie prostriedkov na prefinancovanie realizácie týchto projektov z externých fondov sa dá prirovnať k vareniu zložitého jedla, kedy od doby, keď sa dozviete recept máte na uvarenie len veľmi krátky čas, a ešte v priebehu varenia sa dozvedáte zmeny ingrediencií, teda toho, čo máte ešte dať do hrnca, alebo aj toho čo ste už tam dali. Pritom všetko sa to „varí“ tak, že navonok nie je nič ani cítiť, len kuchár v kuchyni má roboty vyše hlavy. Teraz ale k veci. Ťažisko prác v uvedenom období sa sústredilo na projekt „Regenerácia centrálnej časti obce Beckov“. Dôvodom bola informácia o skoršom termíne vyhlásenia „VÝZVY“ na predkladanie žiadostí o prefinancovanie projektov z fondov EÚ, ako sa pôvodne predpokladalo. Pod vyhlásením „VÝZVY“ sa rozumie zverejnenie konkrétnych podmienok predkladania žiadostí o spolufinancovanie projektov z fondov EÚ, vrátane požadovanej doplňujúcej dokumentácie k žiadostiam, termínov, postupov a pod. zo strany tzv. „Riadiaceho orgánu“, ktorým je v našom prípade Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (MVR SR). Najskoršia výzva vyhlásená MVR SR už 16. marca 2009 sa týkala nášho projektu „Regenerácia centrálnej časti obce Beckov“, preto sme naše úsilie sústredili na zabezpečenie predloženia žiadosti o spolufinancovanie tohto projektu v čo možno najskoršom termíne. Dnes už môžem povedať, že sa nám to aj podarilo, konkrétne 8. júna 2009, kedy naša žiadosť spolu s projektom a všetkou predpísanou dokumentáciou bola prijatá a zaregistrovaná tzv. „Sprostredkovateľským orgánom pod Riadiacim orgánom“, ktorým je špecializovaný odbor Trenčianskeho samosprávneho kraja (VÚC v Trenčíne). Po náročnej kontrole formálnej správnosti, úplnosti a oprávnenosti žiadosti a všetkých dokumentov bola žiadosť s projektom postúpená na ďalšie hodnotenie na úrovni Riadiaceho orgánu, t. j. MVR SR. To bolo stručné zhrnutie zrejme veľmi náročnej etapy prác na zabezpečenie realizácie projektov.

Aká, a koho práca sa za tým skrýva?

JUDr. Baláž, NOREA:

V súvislosti s predkladaním žiadosti o spolufinancovanie realizácie projektov z medzinárodných fondov stojí pred žiadateľom a tými, ktorí mu pri príprave pomáhajú celý rad náročných úloh súvisiacich s detailným dopracovaním a prispôbením

projektovej dokumentácie konkrétnym požiadavkám obsiahnutým vo zverejnenej výzve, spracovaním žiadosti a zabezpečením všetkej požadovanej dokumentácie, ktorá je povinnou prílohou k žiadosti. Celkový rozsah prác, ktoré s tým súvisia je ťažké presne špecifikovať. Ide o rôznorodé aktivity projekčného, technického, legislatívneho, administratívneho charakteru, o množstvo náročných jednaní, v záujme získania všetkých požadovaných povolení, stanovísk, potvrdení a pod. od príslušných orgánov, samozrejme v rámci stanovených „krkolomných“ termínov. Rovnako sa nedajú ani uviesť všetci ľudia, ktorí už sú, alebo boli do tohto procesu zapojení. Hlavnými aktérmi tohto procesu sú najmä pán starosta, s jeho najbližšími spolupracovníkmi, ďalej zástupcovia projektantskej firmy, pracovníci agentúry spracovávajúcej žiadosť a príslušné podklady, a samozrejme členovia tímu NOREA, koordinátora celého procesu. Okrem spomenutých ľudí, resp. tímov sa však už do dnešnej doby na prípravných prácach rôznym spôsobom podieľali aj ďalší odborníci, ktorí prispeli k prijatiu žiadosti na VÚC bez formálnych nedostatkov a postúpeniu projektu na ďalšie hodnotenie.

Dozvedeli sme sa, že v poslednom období sa pracovalo najmä na projekte „Regenerácia centrálnej časti obce Beckov“, a práce vyústili do podania žiadosti o jeho spolufinancovanie z fondov EÚ v stanovenom termíne a kvalite. Mohli by ste nám tento projekt viac priblížiť?

Mgr. Gašičová, NOREA:

Cieľom projektu „Regenerácia centrálnej časti obce Beckov“ je zatraktívnenie obce Beckov a zvýšenie jej konkurencieschopnosti najmä v oblasti turistického ruchu prostredníctvom revitalizácie verejných priestranstiev pre obyvateľov a návštevníkov obce. Prakticky sa jedná o vytvorenie centrálneho verejného priestranstva „Ctiborovho námestia“, určeného na zhromažďovanie a trávenie voľného času občanov realizáciou výstavby chodníkov, rekonštrukciou miestnych komunikácií, výstavbou nového verejného osvetlenia, sadovými úpravami a osadením nových prvkov drobnej architektúry (lavičky, informačné tabule, koše na odpadky a pod.) Celkove sa má dosiahnuť zlepšenie dostupnosti a vybavenosti občianskou infraštruktúrou pre obyvateľov obce a zvýšenie kvality a atraktívnosti centrálnej obecnej zóny. Projekt sa skladá z dvoch častí, a to „Ctiborovo námestie“, ktorá rieši vytvorenie námestia v zóne pri „Svätej trojici“ a „Infraštruktúra“, ktorej ťažiskom je vybudovanie parkoviska pre návštevníkov obce. V zmysle stanoviska Krajského pamiatkového úradu v Trenčíne parkovisko musí byť mimo historického centra, preto sa v projekte s jeho výstavbou počíta na priestranstve pri budove Obecného úradu. Celkové tzv. „oprávnené výdavky“ projektu, teda tie, ktoré môžu byť premietnuté do žiadosti o spolufinancovanie z verejných zdrojov, t. j. z rozpočtu SR a z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (tzv. nenávratný finančný príspevok – NFP) v prípade nášho projektu predstavujú cca 750 tis. EUR (cca 22,6 mil. Sk). Nenávratný finančný príspevok z týchto fondov o ktorý môže obec žiadať a ktorý môže byť schválený predstavuje maximálne 95 % z tohto objemu. V našom prípade je to cca 712,5 tis. EUR (21,5 mil. Sk). Zvyšných 5% t. j. cca 37,5 tis. EUR (1,1 mi. Sk) musí obec prefinancovať z vlastných zdrojov, resp. prostredníctvom úveru. Celkové výdavky projektu však ešte zahrňujú náklady na vybudovanie kanalizácie a rozvodov elektrickej energie (slaboprúdu), ktoré však podľa platnej metodiky nepatria do tzv. oprávnených výdavkov projektu, a preto ani nemohli byť zahrnuté do žiadosti o spolufinancovanie z verejných zdrojov. Možnosť realizácie týchto objektov sa rieši osobitne.

Ako v úvode spomenul pán starosta, bolo treba operatívne riešiť novo vznikajúce problémy. V čom spočívali?

JUDr. Baláž, NOREA:

Prvým predpokladom zaradenia medzi uchádzačov, ktorí majú šancu získať nenávratný finančný príspevok je spracovanie a predloženie kvalifikovanej žiadosti bez akýchkoľvek formálnych nedostatkov. To znamená, že žiadosť musí obsahovať všetky predpísané náležitosti, vrátane celého radu príloh a množstva dokumentácie. Všetko musí do posledného detailu zodpovedať podmienkam a požiadavkám uvedeným vo vyhlásenej výzve ministerstva. Išlo o kontrolu a zosúladovanie skutočne každého slovíčka, každej položky v projektovej dokumentácii, vo všetkých formulároch a požadovaných dokumentoch. Všetko však muselo byť zabezpečené v extrémne krátkom čase, ktorý zďaleka nezodpovedal bežným termínom na vykonanie nevyhnutných prác, a najmä štandardným lehotám na vybavovanie rôznych formálnych a administratívnych úkonov. Napríklad zo strany projektantov bolo odvedenej veľa práce navyše oproti dohodnutému rozsahu, s pánom starostom sme museli operatívne zabezpečiť doriešenie vlastníckych vzťahov k niektorým častiam pozemkov, týkajúcich sa projektu, a množstvo „mravčej“ práce odvieďa i pani kontrolórka OÚ pani Ing. Jurčacková. Tím NOREA v spolupráci s agentúrou spracovávajúcou žiadosť priebežne zisťoval aktuálne požiadavky na vykonanie potrebných úprav dokumentácie, aby sa predišlo akýmkoľvek formálnym nedostatkom pri kontrole dokumentácie po predložení žiadosti na VÚC v Trenčíne. Žiadosť spolu s projektom bola v stanovenom termíne prijatá príslušným útvarom VÚC v Trenčíne a postúpená na ďalšie hodnotenie na úrovni Riadiaceho orgánu. To svedčí o tom, že sme všetci spoločne odvieďli skutočne kus dobrej práce.

Žiadosť s projektom „Regenerácia centrálnej časti obce Beckov“ bola úspešne zaregistrovaná a postúpená na ďalšie hodnotenie. Čo sa deje teraz, a čo sa bude diať ďalej?

Karol Pavlovič, starosta:

Úspešné zaregistrovanie žiadosti a projektu je zavŕšením jednej náročnej etapy procesu, ale súčasne je začiatkom ďalšej zložitej etapy. Táto sa však odohráva mimo nás, na úrovni Riadiaceho orgánu, ktorým je v našom prípade MVRR SR. Predložené projekty posudzuje a odporúča na schválenie ministerstvu osobitná výberová komisia. Môžem zodpovedne povedať, že z našej strany, teda všetci, čo na príprave projektu a žiadosti pracovali, alebo sa nejakým spôsobom podieľali, urobili skutočne maximum, nielen pre úspešné podanie žiadosti, ale i pre to, aby šanca na získanie finančných zdrojov bola čo najvyššia. Definitívne rozhodnutie je však už v rukách „vyššej moci“, na ktoré s napätím čakáme. V súčasnosti sa pripravujeme na podanie žiadosti na spolufinancovanie projektu s pracovným názvom „Muzeálne nádvorie národnej kultúrnej pamiatky“, ktorý má riešiť rekonštrukciu dolného areálu národnej kultúrnej pamiatky. Čakáme na vyhlásenie príslušnej výzvy, a ihneď po zverejnení podmienok budeme pripravovať všetko potrebné na úspešné podanie žiadosti, tak ako pri projekte „Regenerácia centrálnej časti obce Beckov“.

Ing. Jozef Pamětický pre BN č.3/2009